

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 313 din 24.03.2021

Dosar nr: 101/ 2020

Petiția nr: 1126/ 17.02.2020

Petenți: Uniunea Civică a Tinerilor Romi din România – UCTRR ca reprezentant al părților și , pentru fiica acestora, minora

Reclamați: Instituția Primarului Com. Petrăchioaia, Jud. Ilfov prin primar

Obiect: petenta sesizează un posibil comportament discriminatoriu la adresa unei eleve de etnie romă, eleva Școlii Gimnaziale nr. 1 Petrăchioaia care se deplasa zilnic cu microbuzul școlar, elevă ce:

- a fost supusă unei fapte de discriminare fiind dată jos din microbuz de către a doua parte reclamată, în calitate sa de conducător auto al microbuzului școlar, adresându-i acesteia cuvinte jignitoare și

- a fost pedepsită de către primarul comunei, prin umilirea sa publică la careul școlii și prin dispunerea unei măsuri punitive la a fost supusa eleva minoră, respectiv interzicerea folosirii microbuzului școlii pentru un anumit număr de zile.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. Uniunea Civică a Tinerilor Romi din România – UCTRR cu sediul în Cluj-Napoca, Str. Uliului nr. 6, Jud. Cluj

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Instituția Primarului Com. Petrăchioaia, Jud. Ilfov cu sediul în Com. Petrăchioaia, Str. Vântori nr. 300, Jud. Ilfov
- 3.
- 4.

II. Procedura de citare a părților

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000R privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

6. Prin adresa nr. 1126/20.05.2020 a fost citată petenta, iar prin adresele nr. 2919/20.05.2020 au fost citate părțile reclamate, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, acestea au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 04-07 la dosar).

7. Părțile reclamate nu au depus puncte de vedere, note/concluzii scrise sau alte documente la dosar.

8. La dosar există dovada comunicării citațiilor către părți prin intermediul serviciilor poștale, recipisele confirmând primirea acestora.

9. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

10. Prin adresa nr. 4423/22.07.2020, petenta sesizează Consiliul cu privire la faptul că eleva a fost umilită public și sancționată abuziv pe considerente etnice

11. În fapt, petenta arată următoarele:

11.1 În data de 26.09.2019, în jurul orelor 14:00 eleva a finalizat orele de la Școala nr. 1 Petrăchioaia, unde este înscrisă în clasa a VII-a și a urcat prima în autobuzul școlar. Deschizând ușa microbuzului până la capăt, aceasta s-a oprit în mecanismul de oprire, fără a fi sesizat vreun defect al ușii. Toți copiii au urcat în microbuz, iar ultimul copil a închis-o din prima încercare, șoferul adresând reproșuri elevei și acuzând-o că a deschis ușa prea tare, ca este nervoasă și ca se răzbună pe mașină.

11.2. Când autobuzul școlii a ajuns în fața Primăriei, șoferul a oprit și i-a cerut elevei să coboare, aceasta coborând și mergând singură pe jos 4 km, până acasă. Șoferul i-a spus elevei, înainte ca aceasta să coboare din microbuz, ca nu mai poate să meargă cu microbuzul școlar și că în ziua următoare trebuie să se prezinte la directorul școlii.

11.3 Părinții elevei, așteptând ca aceasta să coboare din autobuzul școlar, au aflat de la copiii prezenți în autobuz, că fiica lor fusese dată jos din autobuz de către șofer. Tot de la copiii care au fost martori la acest eveniment, părinții elevei au aflat faptul că șoferul i-a adus fiicei lor injurii rasiste, numind-o **“cioară, țigancă, jengoasă”**.

11.4. Deși părinții elevei au încercat să vorbească cu șoferul autobuzului, aceasta ori nu a oprit autobuzul ori le-a spus că nu are ce să le explice, afirmând că fata a fost obraznică și că a trântit ușa prea tare, adaugând **“Să învățați fata să se comporte civilizat, că așa sunteți voi țiganii!”**.

11.5 Văzând că nu pot ajunge la nicio înțelegere amiabilă cu șoferul autobuzului, mama elevei a sunat la 112 și a reclamat cele întâmplate, moment în care șoferul a auzit discuția telefonică și a ieșit în stradă, mărturisind că a avut o stare nervoasă și se duce imediat să ia fata de pe drum cu microbuzul școlar.

11.6. În jurul orei 15:30, directorul școlii a sunat-o pe mama elevei spunând că nu a făcut bine că a sunat la 112 pentru că trebuia să aibă o discuție cu el.

11.7. În data de 27.09.2019, în jurul orei 08:00, mama elevei a mers împreună cu fiica ei la școala cu mijlocul de transport în comun, având intenția să vorbească cu

directorul școlii însă acesta nu era în școala în acel moment. Înainte de începerea orelor, s-a făcut careu cu toți elevii școlii și eleva a fost scoasă în fața careului de către directorul școlii, care i-a reproșat ca a trântit usa microbuzului.

11.8. În data de 29.09.2019, în jurul orelor 17:00, mama elevei a fost sunată de primarul comunei Petrăchioaia, care i-a spus că fiica ei nu mai are voie să meargă cu microbuzul școlar timp de 30 zile, până la soluționarea cazului, părintele declarând faptul că eleva are dreptul de a merge în continuare cu microbuzul școlar iar posibilitatea șoferului este să o dea jos cu forța din microbuz.

11.9 În data de 30.09.2019, în jurul orei 07:30, eleva a mers singură în stația autobuzului, ca să ia microbuzul școlar, locație unde se aflau în jur de 5-6 elevi și alte două persoane adulte - părinți ai copiilor din clasa elevei, care au adus reproșuri la adresa elevei în cauză. Tot în aceea zi, după ce eleva a ajuns la școală cu mijloacele de transport în comun, s-a făcut careu în curtea școlii cu toți elevii iar primarul localității a scos-o pe elevă în fața careului de elevi din școala și i-a reproșat că a distrus usa microbuzului, motiv pentru care termen de 30 zile îi este interzis să meargă cu microbuzul școlar. Eleva a mers la școală fără să i se permită să urce în microbuzul școlar, până la data de 02.10.2019.

12. Se arată că șoferul autobuzului a umilit-o pe elevă în autobuzul școlar în prezența altor elevi, dând dovadă de o gândire rasistă, numind-o "cioară, țigancă jengoasă" astfel încălcând dreptul la demnitate, degradând imaginea acesteia în fața colegilor săi.

13. Totodată, eleva a fost forțată să facă un drum lung, de peste 4 km, foarte periculos, cu trafic intens și prezentând pericole, toate aceste lucruri având loc ca urmare a deciziei șoferului microbuzului școlar de a obliga pe elevă să se dea jos din microbuzul școlar.

14. În opinia petentei, decizia șoferului a survenit sub pretextul fals al trântirii ușii, dar a fost în fapt o decizie cu motivații rasiste, fapt susținut atât de cele spuse de șofer celorlți copii din microbuz cât și de afirmațiile acestuia față de părinții elevei. Această atitudine rasistă a șoferului, atât față de elevă cât și față de părinții acesteia s-a manifestat și prin aceste afirmații rasiste, prejudiciante la adresa apartenenței familiei la etnia romă. Asocierea romilor cu comportamentul necivilizat reprezintă o altă dovadă a gândirii sale rasiste, situând comunitatea romă pe o poziție de inferioritate față de restul cetățenilor români. Această abordare constituie o formă de discriminare directă atât împotriva elevei cât și împotriva părinților ei.

15. În continuare se arată faptul că eleva a suferit major în plan emoțional și psihologic, fiind nevoită să suporte aceste agresiuni rasiste din partea șoferului și ulterior să se expună unei stări de pericol prin parcurgerea acestui drum lung, singură, deși avea dreptul să meargă cu microbuzul, indiferent de opinia șoferului sau a primarului. Or, prin comportamentul său, șoferul a încălcat drepturile prevăzute de lege de care ar fi trebuit să se bucure eleva minoră, incluzând dreptul la transport școlar, dreptul de a nu fi supus discriminării și dreptul la demnitate umană.

16. De asemenea, atitudinea primarului de a chema eleva în fața careului școlar și de a-i reproșa că a distrus usa microbuzului, motiv pentru care termen de 30 zile îi este interzis să meargă cu microbuzul școlar - fiind o sancționare publică, a fost o atitudine rasistă, ce a condus la stigmatizarea elevei, prin prezentarea acesteia ca o persoană deviantă, ca o persoană antisocială. Această conduită rasistă a primarului s-a manifestat

în modul umilirii publice a elevei, într-o manieră caracteristică sistemelor totalitare, fapt ce are un impact psihologic major asupra unui copil.

Faptele Primarului au fost bazate pe apartenența etnică a elevei, având în vedere faptul că șoferul o dăduse jos din cauză că “asa sunteti voi țigani” și ca eleva era “cioară, țigancă jengoasa”. Așadar, într-un caz cu vădite implicații etnice, primarul ca supervisor al șoferului, nu a ales să aibă o atitudine corectă, obiectivă de investigare și de dispunere a unor eventuale măsuri legale. Dimpotrivă, primarul a ales să pedepsească victima faptei de discriminare, prin umilirea sa publică și prin dispunerea unei măsuri punitive fără niciun suport legal, prin acțiunile sale acesta confirmând și întărind tratamentul discriminatoriu la care a fost supusă eleva minoră.

17. Se arată că, în urma acestui incident, primarul comunei a oprit pentru o perioadă limitată circulația autobuzului școlar, fapt ce a atras o atitudine negativă suplimentară din partea părinților elevilor, relațiile dintre elevă și membrii comunității locale fiind alterate din pricina acuzațiilor publice false și rasiste făcute de șoferul de microbuz și de primarul comunei, astfel încălcându-se grav principiul tratamentului egal și al nediscriminării.

18. În concluzie, petenta consideră că pragul minim de gravitate a faptei de discriminare este atins, având în vedere afirmațiile și acțiunile șoferului și ale primarului comunei, care oferă o conotație negativă a imaginii romilor în general, și care au avut un impact deosebit de grav asupra familiei și în special asupra elevei minore și, totodată, solicită constatarea și sancționarea cu amendă contravențională a faptei de discriminare săvârșite de părțile reclamate.

III. Susținerile părților reclamate

IV. Motivele de fapt și de drept

19. Colegiul director reține că între prezenta speță și cea constituită în dosarul nr. 18A/2019, deja soluționat, există identitate de obiect, respectiv părți reclamate. Astfel, se reține că prin sesizarea nr. 1126/17.02.2020, Consiliul a fost sesizat cu aceeași faptă, iar prin hotărârea nr. 498/17.06.2020, Colegiul director s-a pronunțat cu privire la faptele sesizate prin petiția 5746/01.10.2019.

20. Astfel, Colegiul director este de opinie că petiția nr. 1126/17.02.2020, constituită în dosarul 101/2020, înaintată la CNCD de către petentă are obiect identic cu petiția nr. 5746/01.10.2019, constituită în dosarul nr. 18/2019 și soluționată prin Hotărârea nr.498 din data de 17.11.2020.

21. Prin Hotărârea nr. 498 din data de 17.06.2020, Colegiul director a soluționat petiția depusă la CNCD și înregistrată cu nr. 5746/01.10.2019, constatând, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință, următoarele:

1. Cu privire la afirmațiile părții reclamate , nu se pot reține mijloace de probă concludente care să determine incidența art. 2 din OGnr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. Cu privire la decizia părții reclamate de o da jos din timpul traseului cu mijlocul de transport școlar pe eleva , fapta intră sub incidența art.2, alin (1), art. 10, lit g) și h), art. 11, alin (1) și art. 15 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

3. Cu privire la decizia părții reclamate de a-l interzice elevei utilizarea mijlocului de transport școlar timp de 30 de zile și de a o stigmatiza în fața întregului colectiv, la careul școlii, fapta intră sub incidența art. 2, alin (1), art. 10, lit g) și h), art 11 alin (1) și art. 15 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

4. Sancționarea cu amendă contravențională în cuantum de 1.000 lei a părții reclamate ;

5. Sancționarea cu amendă contravențională în cuantum de 3.000 lei a părții reclamate .

22. Prin urmare, având în vedere faptul că CNCD a fost investit cu o petiție al cărui obiect îl constituie aceeași faptă, în baza art. 12 alin (4) din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în Monitorul Oficial nr.348 din 6 mai 2008, Colegiul director în ședința din data 24.03.2021 a hotărât clasarea petiției nr. 1126/17.02.2020 constituită în dosarul nr. 101/2020, la dosarul nr. 18A/2019, având în vedere faptul că aspectele sesizate au fost analizate, soluția adoptată fiind emisă prin Hotărârea nr. 498/017.06.2020.

23. În baza principiului de drept "**non bis in idem**" și a dispozițiilor art. 5 alin. 7 din OG nr. 2/2001 " *pentru una și aceeași contravenție se poate aplica numai o sancțiune contravențională principală și una sau mai multe sancțiuni complementare*", astfel Colegiul director clasează prezenta petiție la dosarul nr. 18A/2019 care a fost soluționat prin **Hotărârea Colegiului director nr. 498/17.06.2020.**

24. În acest sens, Colegiul consideră că, prin soluția de clasare la petiția anterioară se va înțelege că soluția adoptată prin Hotărârea nr. 498 din data de 17.06.2020 se va administra și în prezenta speță.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Petiția cu nr. 1126/17.02.2020 se clasează la petiția nr. 5746/01.10.2020, soluționată prin Hotărârea nr. 498 din data de 17.06.2020.
2. O copie a Hotărârii nr. 498/17.06.2020 (fără datele cu caracter personal) va fi anexată prezentei hotărâri.
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări din data de 24.03.2021 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, HALLER István – Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

Data redactării: 10.06.2021
Redactată și motivată AND/FL

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.